

Trekvlinders in 1951

door

B. J. LEMPKE

(Twaalfde jaarverslag)

De winter van 1950—'51 was zacht en nat. De reeds in de nazomer van 1950 begonnen periode van overvloedige regenval duurde onverminderd voort, zodat het tijdvak September 1950 tot Maart 1951 het natste van de laatste 100 jaar werd. Met uitzondering van een korte vorstperiode in de tweede decade van December daalde de thermometer alleen in Maart enige malen beneden het vriespunt. Het voorjaar van 1951 was te koud en te nat. Alleen in de tweede helft van April kwamen enkele heel mooie dagen voor. De zomer was middelmatig met in Augustus nogal onweersbuien, die plaatselijk een enorme regenval veroorzaakten (Amsterdam 8-VIII 102 mm). September was vrij goed, October in de eerste helft met schitterend herfstweer, waardoor de nachttemperaturen al vrij vroeg onder nul daalden (Maastricht 16-X -1° C). 25 Octr. vvoor het 's nachts te Groningen zelfs al 4° . November was vrij goed.

Het trekvlinderseizoen is voor de meeste soorten ongunstig geweest. Opvallend is vooral het geringe aantal atalanta's. *Plusia gamma* had echter weer haar traditionele nazomer-piek. Van de inheemse soorten waren vooral *Gonepteryx rhamni* L. en *Nymphalis io* L. talrijk. *Aglais urticae* L. daarentegen was zeer schaars op de meeste plaatsen en begon zich pas in September, dus met de tweede zomergeneratie, wat te herstellen. De herfstgeneratie van de drie *Pieris*-soorten is zeer zwak geweest.

103 waarnemers zonden bruikbare gegevens in.

1. *Pieris brassicae* L. Hoewel in niet zo sterke mate als in 1950, zijn ook in '51 de witjes aan het trekken geweest. 1 Juni zag TOLMAN aan de IJselmeerkust bij Nijkerk geregeld trek vanuit het IJselmeer van vele *brassicae*'s vermengd met enkele *rapae*'s. Richting N—Z.

2 Augustus moet er een sterke *brassicae*-trek geweest zijn. J. LUCAS zag toen in de Texelstroom diverse exx. boven zee vliegen, richting W—O. Diezelfde dag zag P. v. ROOYEN ten O. van Bergen over een afstand van enkele km ontelbare witjes, maar geen vluchten, en merkte B. KOFMAN op, dat te Enkhuizen *brassicae* en *rapae* in veel groter aantal op de bloemen zaten dan de andere dagen van de zomer.

17 Augustus zagen deelnemers aan het Int. entom. Congres bij het oversteken van de Noordzee *brassicae* van Nederland naar Engeland trekken. Die dag en ook de volgende zag ik op Buddleya's te Amsterdam tientallen *rapae*'s en *brassicae*'s, maar een week later was dat aantal al sterk geslonken.

2. *Pieris rapae* L. Zie bij de vorige soort onder 1 Juni.

3. *Pontia daplidice* L. Geen enkele migrant werd waargenomen. Met de Noordhollandse kolonie ging het dit jaar zeer slecht. Van de eerste generatie werden enkele exx. gezien op 14 Juni en 3 Juli (totaal 5) en van de zomergen. 1 op 7 Augustus. Dat ziet er dus niet erg hoopvol uit.

4. *Colias hyale* L. De gele lucernevlinder heeft het in 1951 slecht gedaan. Van de eerste gen. werden tussen 24 Mei en 9 Juni slechts 14 exx. gezien, alle in Zuid-Limburg (Kerkrade en Stein).

De zomergen. verscheen 27 Juli (1 ex. te Vijlen) en werd zonder

duidelijke onderbreking waargenomen tot 22 Septr., ook op enkele plaatsen buiten Limburg, maar steeds in zeer klein aantal (hoogste dag-totaal 4 exx. op 5 en 16 Septr.!). Daarna zag Pater MUNSTERS nog een ♀ op 16 October te Stein, dat in elk geval tot een wel heel zwakke derde gen. behoorde.

Vindplaatsen van de zomergen. Lbg.: Vaals, Vijlen, Margraten, St. Pietersberg, Bemelen, Waubach, Kerkrade, Stein, Steyl, Arcen. N.H.: Heemstede, Amsterdam. Utr.: Zeist. Gdl.: Aalten, Kotten, Rekken.

Totaal aantal waargenomen exx.: 55.

Merken. Pater MUNSTERS merkte 8 exx. te Stein. Alleen een op 5 Septr. gemerkt ♂ werd 6 en 9 Septr. teruggezien.

5. *Colias croceus* Fourcroy. Hoewel het seizoen ook voor de oranje lucernevlinder zeer middelmatig is geweest, was het toch belangrijk beter dan voor de gele, daar bijna het dubbele aantal exx. werd waargenomen.

De eerste exx. werden reeds 31-V (een ♂ tussen Amsterdam en Haarlem, v. HERWARTH) en 1-VI (2 ♂♂ te Rotterdam, KAZENBROOT) opgemerkt, doch het volgende pas weer op 19 Juli te Swalmen. Van die datum af begint een vrij goed aansluitende rij van waarnemingen (vooral van 10 Aug. tot Septr.), die voortduurde tot 16 October, toen nog 3 exx. te Stein werden gezien. Ongetwijfeld waren dit twee in elkaar overgaande generaties, waarvan de tweede (zeer zwakke) zich hier ontwikkeld heeft. Daarop wijzen de verse exx., die begin Octr. in Limburg werden gevangen. Het dagtotaal was overigens slechts laag: het hoogste aantal was 12 op 6 September en op de meeste dagen kon slechts één enkel ex. genoteerd worden!

Vindplaatsen. Lbg.: Epen, Vrouwenhagen, Kerkrade, Margraten, Maastricht, Stein, Sittard, Swalmen, Steyl, Arcen. N.B.: Deurne. Zl.: Kadzand, Vlissingen, Dreischor, Wilhelminadorp. Z.H.: Rotterdam, Vlaardingen, Maassluis, Delft, Oegstgeest. N.H.: Amsterdam, Zaandam, Warder, Weesp. Gdl.: Wageningen, Voorst, Aalten. Ov.: Deventer.

De meeste exx. werden dus in het Z. gezien, enkele in het midden, geen enkel ex. in het N.

Totaal aantal waargenomen exx.: 104.

Merken. Pater MUNSTERS merkte in Stein 21 exx. Alleen een ex. van 6 Septr. werd op 9 en 10 Septr. terug gezien.

6. *Leptidea sinapis* L. Vrij zeker is de vlinder op het ogenblik in Zuid-Limburg inheems (zie ook het verslag over 1950!). Beide gens. werden weer op één vindplaats waargenomen, van de eerste 10 ♂♂ en 3 ♀♀ op 17 en 19 Mei, van de tweede 5 ♂♂ en 1 ♀ op 4 en 12 Augustus, totaal dus 19 exx. Overigens werd *sinapis* nergens in ons land gezien.

7. *Vanessa atalanta* L. Als gewoonlijk werden in de tweede helft van April de eerste migranten opgemerkt. Vroegste datum: 22-IV (Aerdenhout, VLAANDEREN en Bussum, VESTJENS). Opmerkelijk is het geringe aantal trekkers, dat in de maanden Mei en Juni werd gezien. Een heel enkele dag kwam het totaal boven 5 en 11 Juli was de eerste dag met een totaal telling van meer dan 10! Ook daarna bleef het aantal echter bescheiden. Alleen 21 Juli konden meer dan 20 exx. genoteerd worden. Augustus werd iets beter met enkele dagen boven de 40, maar pas 25 September liep de totaal telling op tot 73 exx. Dit was de topdag voor

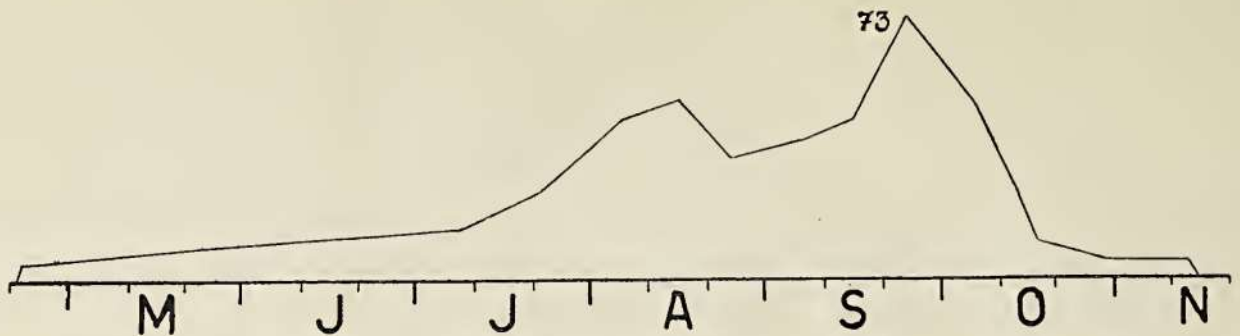

Fig. 1. Diagram van de vluchten van *Vanessa atalanta* L. in 1951.

het hele seizoen! Na de eerste October-decade zakte het aantal, zoals in de meeste jaren, snel in. Het laatste ex. werd 13 November te Bergen op Zoom gezien („levend, maar vrij suf”, KORRINGA). Een uiterst middelmatig *atalanta*-jaar!

Totaal aantal waarnemingen: 1939, dus een vrijwel even slecht seizoen als in 1949 met een totaal van 1790 exx. en maar $\pm 13\%$ van het aantal van 1950.

Merken. Pater MUNSTERS merkte in Stein 7 exx. Alleen een admiraal van 19 Juli werd op 21 en 28 Juli teruggezien.

8. *Vanessa cardui* L. Op 3 Mei zag VAN DORM de eerste te Eibergen. Ook bij deze soort een zeer zwakke immigratie: alleen 15 Juni konden 5 exx. genoteerd worden, alle andere dagen tot 28 Juli bleef het totaal beneden dit aantal! Dan begint het een klein beetje beter met de distelvlinder te gaan. 6 Augustus komen we tot 20 exx., 17 Aug. tot 29 en 23 Aug. tot 30. Maar dit is het topcijfer voor het hele seizoen! 31 Aug. zijn we al weer gedaald tot 19, 8 September tot 10, en daarna bleef het bij een enkele waarneming dan hier, dan daar in het land. De laatste exx. werden 16 October gezien te Haarlem (W. KLEIN SCHIPHORST) en te Deventer (W. OORT). Wel is er dus weer een tweede Nederlandse generatie geweest, maar deze was zeer zwak. Een uiterst middelmatig *cardui*-jaar.

Merken. Pater MUNSTERS merkte 3 exx. te Stein en KUITERS 1 te Rhenen. Geen van deze exx. werd teruggezien.

Totaal aantal waarnemingen: 562, dus vrijwel hetzelfde aantal als in 1950.

9. *Issoria lathonia* L. De eerste generatie is in het binnenland uiterst spaarzaam geweest: 1 ex. 1 Mei te Amsterdam, 1 ex. 16 Mei te Steyl, 1 ex. 5 Juni te Ede, 1 ex. 17 Juni te Babberich enz. (Maar in de duinen werden de eerste exx. al 17 April gezien en was de voorjaarsgen. vrij normaal met een top van 55 op 17 Juni.) Zonder enige duidelijke grens blijven de schaarse gegevens doordruppelen tot half Aug., om dan wat beter te worden. 16-VIII was de topdag met 33 exx. Maar na 25 Augustus betekent het aantal al niet veel meer en ook de herfstgeneratie is heel zwak geweest. Het laatste ex. werd in het binnenland gezien op 5 October te Amsterdam (in de duinen op 14 October te Heemskerk). Ook voor deze vlinder was het seizoen slecht.

Merken. Pater MUNSTERS merkte begin Sept. 2 exx. te Stein, die niet terug gezien werden.

Totaal aantal waarnemingen: 233! Het laagste aantal sinds 1945.

10. *Polyommatus coridon* Poda. 1951 is het beste jaar geworden, dat we

sinds het begin van het trekvlinderonderzoek in 1940 meegemaakt hebben, daar niet minder dan 18 exx. werden gemeld. Dit betrekkelijk hoge aantal correspondeert met de ervaring in België, waar *coridon* in 1950 op verschillende plaatsen zeer talrijk was (zie L. BERGER in *Lambillionea* 51 : 63). Doch bij alle exx. was weer slechts één enkel ♀ ! Alle exx. werden gezien tussen 24 Juli en 13 Augustus, en op 1 ex. na uitsluitend in Limburg.

Vindpl. Lbg. : Epen (SOGELER); Vijlen (SOGELER); Holset (TOUSSAINT); Schinveld (DIEDEREN, DELNOYE); Sittard (SOGELER); Stein (KAMMERER, Pater MUNSTERS); Venlo (OTTENHEIJM). Utr. : Groenekan (BUISMAN).

11. *Acherontia atropos* L. De vlinder is in 1951 uiterst schaars geweest, wat ook blijkt uit het zeer geringe aantal rupsen en poppen, dat gevonden werd. Immigranten werden gezien op 23 Mei te Babberich (ELFRINK) en op 11 Juni en 1 Juli te Marknesse (WINTERS), terwijl in September een paar afstammelingen gemeld werden.

Vindplaatsen (alle stadia). Lbg. : Swalmen. N.B. : Sint Oedenrode. N.H. : Vogelenzang, Blokker, Enkhuizen. Utr. : Maarsbergen, Rhenen. Gdl. : Babberich. Ov. : Enschede, Westerhaar. N.O.-Polder : Marknesse.

Aantal waargenomen exx. : 7 vlinders, 4 rupsen, 2 poppen.

12. *Herse convolvuli* L. Eveneens zeer schaars, in scherpe tegenstelling tot 1950, toen in totaal 355 vlinders werden gemeld. De eerste immigrant werd 12 Juli te Hoenderlo gezien, de laatste herfstvlinder 13 October te Heemstede. Er is stellig niet meer dan 1 Nederlandse generatie geweest.

Vindplaatsen (alle stadia). Lbg. : Kerkrade, Swalmen, Steyl. N.B. : Bergen op Zoom. Z.H. : Vlaardingen. N.H. : Heemstede, Amsterdam, Landsmeer. Gdl. : Hoenderlo. Ov. : Steenwijk.

Totaal aantal waargenomen exx. : 12 vlinders, 1 rups, 2 poppen.

13. *Macroglossum stellatarum* L. 1951 was een zeer slecht jaar voor *stellatarum*. Alleen de eerste drie jaren van trekvlinderwaarnemingen (1940—'42) hebben lagere totalen, maar toen was het aantal medewerkers veel kleiner. Wel werd weer een overwinterd ex. gezien (13 Maart rustend tegen een kas op Frankendaal te Amsterdam, JONKER). Immigranten begonnen in het begin van Mei al te verschijnen. De eerste werd 5-V te Rekken gezien, gevolgd door een tweede op 6 Mei te Vessem. De meeste waarnemingsdata vallen in Juli, 6 slechts in Augustus, maar 4 in September. Doch vooral de dagtotalen zijn opvallend : alleen 12 en 14 Juli 2 exx., alle andere dagen slechts 1. Toch werden nog enkele vrij late dieren gezien : 2 October te Swalmen en 27 October te Enkhuizen, terwijl 11 November te Stein een candidaat-overwinteraar binnenshuis werd aangetroffen door Pater MUNSTERS. Rupsen werden alleen omstreeks half Augustus gevonden, en bovendien nog een late op 16 September in het Kennemerduin, die de 22ste verpopte (W. A. SMIT).

De Noordelijkste vindplaats was Meppel.

Totaal aantal waarnemingen : 30 !

14. *Celerio euphorbiae* L. Vlinders werden gevangen te Zeist op 20 Juli (GORTER, zonder twijfel een migrant of een zwerver) en te Swalmen op 26 Juli en 25 Augustus (PIJPERS).

Het aantal rupsen was belangrijk groter dan in 1950, doch alle vindplaatsen liggen langs Maas en Rijn, dus in het areaal, waar de soort wel inheems is. De meeste werden tussen eind Juli en begin Septr. gevonden, een half volwassen ex. nog op 7 October te Steyl (Br. ANTONIUS).

Vindpl. (alle stadia). Lbg. : Beesel Swalmen, Steyl. Gdl. : Lobith, Babberich. Utr. : Rhenen, Zeist.

Aantal waargenomen exx. : 3 vlinders, 167 rupsen.

15. *Lithosia quadra* L. Reeds in 1950 kon een duidelijke toename in het aantal geconstateerd worden en in 1951 was de vooruitgang nog veel opvallender. Ook in Engeland werden in '51 trouwens plotseling veel meer exemplaren in de lichtvallen gevangen. Ook was de toename nu niet meer, zoals in '50, tot Limburg beperkt. De data liggen tussen 3 Juli en 12 September, maximum op 2 Augustus met 24 exx.

Vindpl. Lbg. : Vijlen, Geulem, Brunsum, Sint Odiliënberg, Swalmen, Steyl. N.B. : Eindhoven, Waalwijk. Utr. : Rhenen, Elst, Amerongen, Zeist. Gdl. : Wolfheze, Apeldoorn, Ermelo, Oldebroek, Gorsel, Aalten. Ov. : Volthe, Vollenhove. Dr. : Meppel.

Totaal aantal waargenomen exx. : 107.

16. *Peridroma saucia* Hb. Veel geringer in aantal dan in 1950, ongetwijfeld een uiterst middelmatig *saucia*-jaar. Geen enkel vroeg ex. werd gemeld. Het eerste werd pas op 10 Augustus te Eibergen gezien (VAN DORM). Dan volgen een aantal data in September en ten slotte een paar in October. De laatste waarneming was 21 October te Wiesel (LEFFEF) Slechts op twee dagen konden 2 exx. genoteerd worden.

Vindpl. Lbg. : Holtem. N.B. : Deurne, Drunen. Z.H. : Den Haag. Gdl. : Wiesel, Eibergen. Ov. : Deventer.

Totaal aantal waargenomen exx. : 16.

[Van *Spaelotis ravida* Schiff. werd geen enkel ex. gezien, niettegenstaande GORTER in de vliegtijd op de vindplaats van vorige jaren smeerde !]

17. *Aletia albipuncta* F. Ook deze soort is ten N. van de grote rivieren sinds 2 jaar duidelijk aan het teruglopen. Er werd in 1951 geen derde generatie opgemerkt. De eerste vloog van 19 Mei tot 29 Juni, de tweede van 7 Augustus tot 22 September. Hoogste dagtotaal 7 exx. op 1 Septr.

Vindplaatsen. Z.H. : Vlaardingen, Den Haag, Leiden, Oegstgeest. N.H. : Aerdenhout, Overveen, Naarden, Bussum. Utr. : Utrecht, Rhijnauwen, Zeist. Gdl. : Harskamp, Apeldoorn, Wiesel, Warnsveld, Eefde, Gorsel, Aalten, Babberich. Ov. : Deventer.

Aantal waargenomen exx. : 119.

18. *Aletia l. album* L. Ongeveer de helft van 1950! Van de eerste generatie werden slechts 3 exx. gezien, nl. op 22 Juni te Deventer (LUK-KIEN), op 30 Juni te Swalmen (GORTER) en op 20 Juli te Epen (VAN WISELINGH). De herfstgeneratie werd uitsluitend in September opgemerkt (4 tot 29-IX). Verschillende vindplaatsen zijn weer dezelfde als in de voorafgaande jaren, zodat de vlinder hier ongetwijfeld stand houdt.

Vindplaatsen. Lbg. : Epen, Sittard, Swalmen. Gdl. : Babberich, Aalten, Rekken. Ov. : Deventer.

Totaal aantal waargenomen exx. : 15!

19. *Aletia vitellina* Hb. Voor het eerst sinds 1945 werden weer exemplaren in ons land gevangen. Zowel op 30 September als op 3 October

bemachtigde VAN WISSELINGH een gaaf ex. te Aerdenhout.

20. *Xylena exsoleta* L. Alleen aangetroffen te Wiesel, waar LEFFEF en SOUTENDIJK tussen 13 October en 19 November 4 exemplaren vingen.

21. *Hoplodrina ambigua* Schiff. Deze vlinder heeft op het ogenblik wel vaste voet in ons land gekregen. Het aantal exx. was weer groter dan in 1950. Het eerst ex. kwam 5 Juni te Aalten op de lamp af. De eerste gen., waarvan ongeveer 30 exx. gezien werden, vloog tot 3 Juli. Exx. van 20 Juli te Sittard gevangen horen er misschien ook nog toe. In elk geval vloog de tweede gen. van 6 Augustus tot 15 September en was plaatselijk (Swalmen, Den Haag, Aalten) vrij gewoon, te Deurne zelfs zeer gewoon.

Vindplaatsen. Lbg.: Sittard, Odiliënberg, Maasniel Swalmen, Steyl. N.B.: Deurne. Z.H.: Den Haag. N.H.: Aerdenhout, Heemskerk. Gdl.: Hatert, Aalten. Ov.: Deventer.

Totaal aantal waargenomen exx.: 275.

22. *Plusia gamma* L. Pas 19 Mei werd de eerste *gamma* in Nederland gezien, nl. te Melissant (HUISMAN). De top van de immigranten-generatie viel op 19 Juni met 242 exx. De immigratie was dus heel wat zwakker dan in 1950! Omstreeks 10 Juli begint het aantal weer op te lopen (top op 27-VII met 610 exx.), maar na de eerste Augustus-week blijft *gamma* toch slechts vrij matig. Begin September echter worden plaatselijk grote concentraties gezien, zoals te Steyl, op de Campinase heide, te Heemstede, Aerdenhout, Naarden, Apeldoorn en Vaassen, zodat op 12-IX het topcijfer van 1806 exx. werd bereikt, waarmee de in 1950 niet verschenen herfsttop dus weer schitterend gerehabiliteerd is.

Na 15 September daalt het aantal flink, al komen nog wel enkele dagen van boven de 100 voor (25 tot 27-IX en zelfs 14-X), maar na 16 October bereikt geen enkele dagtelling meer het getal 10. Wel werden enkele zeer

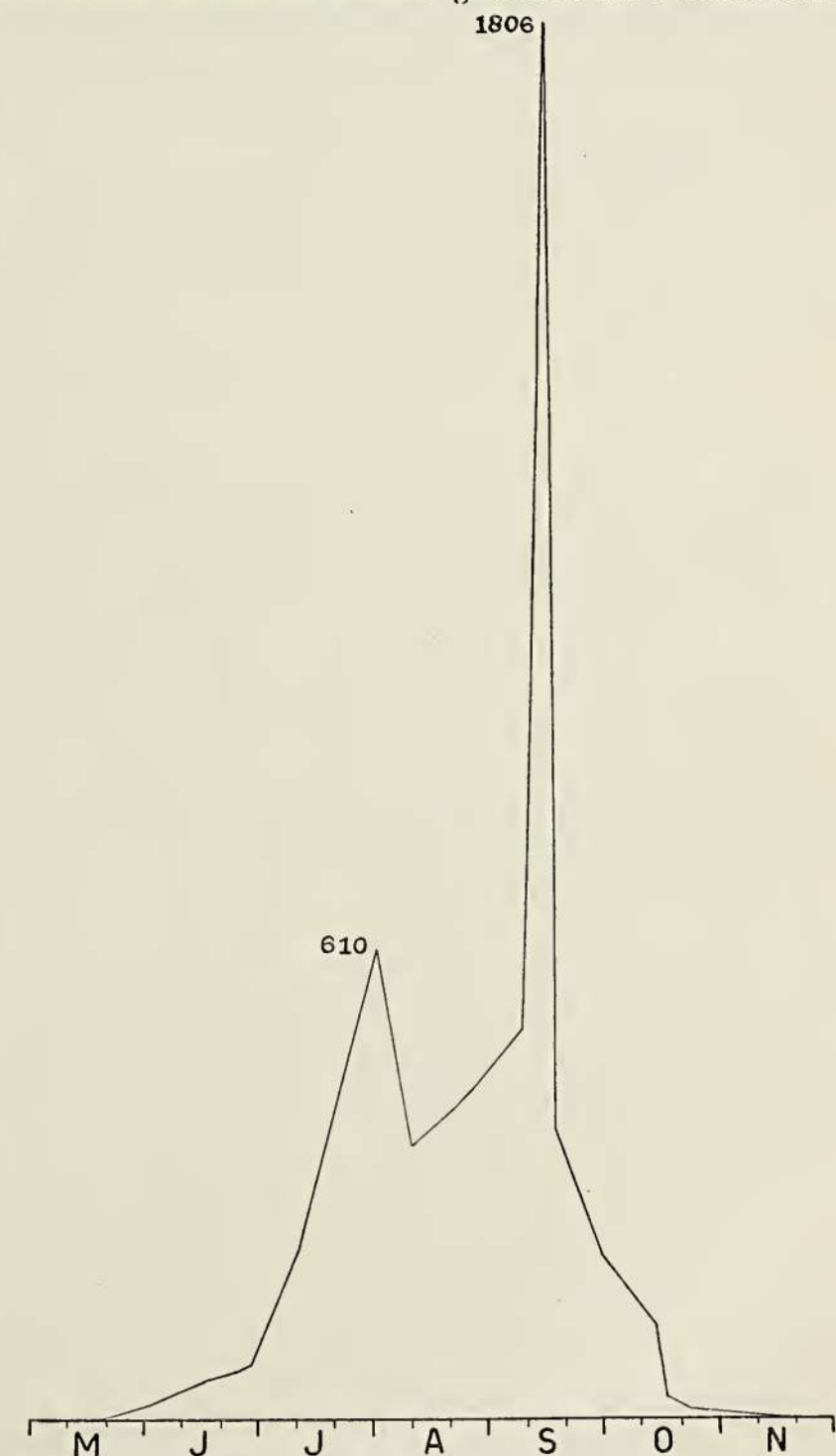

Fig. 2. Diagram van de vluchten van *Plusia gamma* L. in 1951.

late exx. gezien: 15 November een vers ex. te Warnsveld (DIJKSTRA), 4 December 1 te Hoensbroek op licht (DIEDEREN) en 12 December 1 te Apeldoorn in huis (LEFFEF).

Trek. 9 Juli werd te Haarlem geen enkel ex. gezien, 10 Juli vlogen van \pm 6 uur n.m. tot half 8 alleen vliegende exemplaren aan één stuk door in de richting Z.W.—N.O. Na dit uur werd geen enkele *gamma* meer gezien, evenmin op de hele elfde Juli (W. KLEIN SCHIPHORST).

Merken. 34 exx. werden te Haaren-N.B. gemerkt, geen enkel werd terug gezien. Alle exx. werden tegen de middag gevangen en om \pm 5 uur n.m. weer los gelaten. Steeds vlogen ze dan in westelijke richting weg (F. DE MAST).

Totaal aantal waarnemingen: 19125, meer dan 10.000 minder dan in 1950.

23. *Plusia confusa* Stephens. Het aantal was weer iets hoger dan in 1950, al blijft de vlinder nog steeds beperkt tot een klein gedeelte van het Zuiden en Oosten van ons land. Van de eerste generatie werd geen enkel exemplaar gezien. De tweede vloog van 3 Augustus tot 6 September en de derde van 4 tot 30 October.

Vindplaatsen. Lbg.: Swalmen, Tegelen. N.B.: Eindhoven. Gdl.: Aalten.

Totaal aantal waargenomen exx.: 22 (8 van de tweede en 14 van de derde gen.)

Conclusie. Voor sommige vlinders zeer gunstig, voor de meeste middelmatig of ongunstig.

Summary

The twelfth annual report on migrating Macrolepidoptera in Holland in the year 1951 mentions the following particulars:

1. *Pieris brassicae* L. Flights were observed on 1 June on the south coast of the IJsselmeer (N.—S.) and on 2 August in the north of the prov. of North Holland (W.—E.). On 17 August specimens were seen crossing the North Sea by members of the Int. Congress of Entomology.

2. *Pieris rapae* L. Mixed with the *brassicae* flight of 1 June.

3. *Pontia daplidice* L. No immigration observed. Only few specimens observed of the colony in North Holland.

4. *Colias hyale* L. Bad year for the species, only 55 specimens observed.

5. *Colias croceus* Fourcroy. Very mediocre, though somewhat better than *hyale*: 104 specimens.

6. *Leptidea sinapis* L. At present very probably indigenous in the extreme south of Dutch Limburg, 19 specimens observed of both generations in the same locality.

7. *Vanessa atalanta* L. Very mediocre, only 1939 specimens recorded.

8. *Vanessa cardui* L. Very mediocre, only 562 specimens observed.

9. *Issoria lathonia* L. Still worse than in 1950, the total records only amounting to 233 specimens.

10. *Polyommatus coridon* Poda. 18 specimens, the highest number ever recorded in one year. This corresponds with a very good *coridon* year in Belgium!

11. *Acherontia atropos* L. Very feebly represented: 7 moths, 4 caterpillars, 2 chrysalids.

12. *Herse convolvuli* L. As the preceding species : only 12 moths, 1 caterpillar, 2 chrysalids.

13. *Macroglossum stellatarum* L. Very bad : only 30 moths observed !

14. *Celerio euphorbiae* L. 3 moths, 167 caterpillars on the banks of Meuse and Rhine.

15. *Lithosia quadra* L. Still better than in 1950 : 107 moths observed, in many parts of the country.

16. *Peridroma saucia* Hb. Feebly represented, only 16 records.

17. *Aletia albipuncta* F. Clearly decreasing with 119 records.

18. *Aletia l. album* L. Only 15 specimens observed.

19. *Aletia vitellina* Hb. 2 specimens observed.

20. *Xylena exsoleta* L. 4 specimens in one locality.

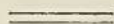
21. *Hoplodrina ambigua* Schiff. No doubt indigenous at present, 275 records.

22. *Plusia gamma* L. Rather feeble spring immigration, summer flight mediocre, but locally very strong flights in the beginning of September, so that the usual autumn top was again clearly visible (fig. 2).

23. *Plusia confusa* Stephens. 22 specimens observed, very probably indigenous.

Though the season was good for a few species (*L. sinapis*, *P. coridon*, *L. quadra*, *H. ambigua*, *P. confusa*), it was very mediocre or bad for most others.

Amsterdam-Z 2, Oude IJselstraat 12III, Juni 1952.

'Tijdschrift voor Entomologie. Ingevolge besluit van de 107e Zomervergadering te Winterswijk zal in verband met de sterk gestegen drukkosten van 1953 af de prijs van het abonnement op het Tijdschrift voor Entomologie als volgt zijn :

voor leden der Vereniging : f 7.50 per deel incl. O.B. (in plaats van f 6.36 incl. O.B.)

voor niet-leden der Vereniging : f 20.— per deel.

Voorts zullen van 1953 af de prijzen voor losse nummers van de Entomologische Berichten en van de Verslagen zijn : f 0.30 voor leden en f 0.70 voor niet-leden.

G. L. VAN EYNDHOVEN, Secretaris.

Bibliotheek. Van het United States Department of Agriculture ontvang ik voor de Bibliotheek ten geschenke de 5 complete delen van de Contributions to the Natural History of the Lepidoptera of North America door W. BARNES & J. H. McDUNNOUGH.

Vol. 1 bevat o.a. de Revision of the Cossidae of North America (1911), Revision of the Megathymidae (1912), vol. 2 The N. American species of the Liparid genus *Olene* (1913), vol. 3 Notes on North American Diurnal Lepidoptera (1916), vol. 4 A Revision of the genus *Hydriomena* Hbn. (1917), The Pterophoridae of America, North of Mexico (1921), verder talrijke beschrijvingen van nieuwe soorten etc. met veel platen. — Lpk.